

Förslag till valsedelsdistribution Riksdagsvalet 2010

Bakgrund

Jag tycker valsedelsdistributionen i eu-valet -09 fungerande minst sagt sub-optimalt. I många delar av landet fick funktionärer åka långa sträckor för att få tag på valsedlar. På andra ställen skickades samma lådor med valsedlar i flera steg mellan olika funktionärer. I tex norrland havererade valsedelsdistributionen till förtidsröstningslokalerna fullständigt och valsedlarna var inte ens framme hos VL när förtidsröstningslokalerna öppnade.

Sammanfattning

Jag har, med hjälp av datan från eu-valet -09 analyserat olika sätt att skicka ut valsedlarna. Jag har räknat på 3.5 miljoner valsedlar och att cirka 25% av valsedlarna går till förtidsröstningslokaler.

Jag har kommit fram till att den mest optimala lösningen är att dela in landet i fyra olika zoner, beroende på lokala förutsättningar. Total kostnad för utskicken är cirka 30 000:- Då ingår inte milersättning till dom aktivister som ändå måste åka en bit för att få tag på valsedlarna. Förhoppningsvis kan dock dessa resor minimeras.

Valkretsvis

I de mest tätbefolkade delarna av landet skickar vi ut valsedlarna valkretsvis. Beroende på hur många valsedlar kretsen behöver skickar vi till mellan 1 och 9 platser. Ingen enskild funktionär ska behöva ha hand om mer än 30 000 valsedlar. (Två lådor)

Det motsvarar cirka 40% av alla valsedlar och har en kostnad på cirka 3000:-.

Kommunvis / DHL

I dom flesta delarna av landet skickar vi ut valsedlarna direkt till KL med hjälp av DHL.

Det motsvarar cirka 55% av alla valsedlar och har en kostnad på cirka 17 000:-

Kommunvis / Posten

I mindre kommuner eller där DHL av sämre täckning använder vi Posten istället för DHL.

Det motsvarar cirka 0.5% av alla valsedlar och har en kostnad på cirka 1000:-

Direkt till aktivister

I dom mest glesbefolkade områdena skickar vi ut valsedlarna direkt till aktivisterna som ska lägga ut valsedlarna. Speciellt i norrlands inland där kommunerna spänner över 50 mil bör detta drastiskt öka viljan att lägga ut valsedlar. ;)

Det motsvarar cirka 4.5% av alla valsedlar och har en kostnad på cirka 8000:-

Beräkningsmetod

Som underlag har jag använt data ur 2009 års version av valbok, dvs det systemet vi använde för att låta aktivister boka vallokaler. Därifrån har jag fått information om antal vallokaler, hur många valsedlar varje vallokal behöver, var vallokalerna ligger någonstans och vilka aktivister som delade ut valsedlar i mer än en vallokal.

Datat från valbok var dock på många ställen bristfälligt och på flera ställen helt felaktigt. Jag har så gått det går försökt lappa och rätta, men pga den enorma datamängden lyckades jag inte helt och resultatet får ses

som ungefärligt – men ändå gott nog för att få ett grepp om både hur vi bör göra och vad det kommer kosta.

Jag har kört många frågor mot datan för att försöka få en överblick över problemet. Jag har räknat på olika fraktsätt, och kombinationer av dessa. Allt från att samla valsedlarna på 5 platser i landet och sedan åka runt själva med dom därifrån (såsom norrland planerade förra året) till att skicka ut alla valsedlar direkt till aktivisterna. Båda ändarna av spektrumet är dyrare än den modellen jag föreslår.

Egentligen så vore det en besparing totalt att skicka fler valsedlar direkt till aktivister, men erfarenhet visar att aktivister hellre donerar tid och bensin än pengar. Med den modellen jag föreslår så blir resvägarna så korta så väldigt få aktivister kommer begära milersättning, vilket ger den mest kostnadseffektiva lösningen för Piratpartiet.

Jag har definierat när det är bäst att skicka direkt till aktivister som när en enskild aktivist behöver mindre än 417 valsedlar för alla vallokaler aktivisten har hand om. I verkligheten bör en mer nyancerad analys göras. Se mer nedan.

Att jag valde just 417 valsedlar beror på två anledningar; det är så många valsedlar man utan problem kan få ner i ett kuvert och det är ungefär där gränsen för när det börjar bli för dyrt går. (Skicka valsedlar till alla som behöver mindre än 600 valsedlar skulle kosta mer än det dubbla!)

Lokalval

Jag har inte räknat med kostnaden för att distribuera valsedlarna för lokalval. Eftersom det är synnerligen korkat att göra dubbla arbetet bör dom lokala valsedlarna skickas ut samtidigt som riksdagsvalsedlarna. Detta ökar kostnaden med cirka 30% i dom områdena där lokala val sker.

Skillnader från verkligheten

Jag har försökt att skapa en så exakt modell av verkligheten som det bara går, men pga anledningar skiljer sig ändå min modell lite från verkligheten.

Örebro är inte Kalmar

Jag menade att låta Kalmars valkrets sköta distributionen själva och inte Örebros valkrets. Jag får skylla på sömnbrist. ;)

Vallokaler är listade två gånger

I dom fallen där en kommun får valsedlar utskickade direkt till aktivister har jag inte orkat minska antalet vallokaler i ”Skicka till kommuner”-tabellen. (Tex står det att Sorsele kommun ska ha 0 valsedlar till 4 vallokaler.) Det är bara ett kosmetiskt fel och inget som påverkar varken antalet valsedlar till kommunen eller priset för att skicka ut dessa.

Vallokaler är listade tre gånger

Obokade vallokaler har under vissa omständigheter räknats två gånger. Det gör att totalpriset är listat som cirka 5% högre än vad det borde vara.

Felaktiga antagen om antal valsedlar

För förtidsröstningslokalerna så har jag utgått från dom mängder valsedlar som kommunledarna skrivit in i valbok att dom tror det går åt. Oftast stämmer detta ganska bra med verkligheten, men ibland har dom skrivit helt felaktiga värden. Jag uppskattar att detta diffar lika mycket åt båda hållen så det bör inte påverka alls.

Mindre vallokaler i tätbefolkade områden får valsedlar skickade direkt till aktivister

Jag har räknat mindre tätbefolkade områden som ”områden där det bor aktivister som lägger ut mindre än 417 valsedlar.” Det har delvis fått väldigt lustiga resultat, tex så verkar Bohuslän vara mer glesbefolkat än Västernorrland. Jag har gjort lite överslagsräkningar och kommit fram till att även om positionen på vallokalerna jag tänker mig att vi skickar direkt ut till inte matchar i simuleringen och verkligheten så stämmer ändå antalet, och därmed priset, ganska väl överens med verkligheten.

Vallokaler saknas

I en del kommuner verkar vallokaler mystiskt ha försvunnit. (Till exempel Boxholm som i simuleringen bara har en vallokal.) I dom fallen då en aktivist från grannkommunen lagt ut valsedlar så har jag räknat att valsedlarna ska skickas dit istället och vallokalerna har därmed ”mappats” till den kommunen.

Så här gör vi – hands on!

- Vi ger våra valkretsledare en lista på formen <http://butik.piratpartiet.se/valbok.html> och ber dom att med hjälp av kommunledarna fylla i hur finmaskigt valsedlarna ska skickas ut.
  - Ex: Malmö klickar bara i ”Malmös valkrets” och får alla valsedlar levererade på valkrets nivå.
  - Ex2: Dalarnas valkrets klickar för alla kommuner och får valsedlar levererade kommunvis.
  - Ex3: Västernorrlands valkrets klickar i alla större kommuner. I dom mindre kommunerna klickas istället vallokalerna i. I Ånge kommun klickas både Ånge och ett par vallokaler för. Då skickas valsedlar direkt ut till dom aktivister som ska dela ut i dom förbockade vallokalerna. Dom kommuner som valt det får valsedlarna kommunvis. Ånges kommunledare får tillräckligt med valsedlar för dom vallokaler som inte bockades för.

(I en optimal värld ska även kommuner kunna välja att samfrakta valsedlarna och det ska gå att skriva in adresser till mottagare i varje kommun / valkrets. Men det behövs inte för att konceptet ska förstås.)

- Vi låter systemet räkna ut hur många valsedlar som ska till varje Valkrets / Kommun / Aktivist och skriver ut packlistor.
- Vi låter Valia skicka två pallar valsedlar till 5 strategiska platser i landet (Malmö, Göteborg, Linköping, Stockholm, Luleå). Vi ser också till att tillhandahålla packlistorna, lådor att packa valsedlar i och fraktdokument för DHL. De fem städerna annordnar en ”packkväll”, där lokala aktivister packar om valsedlarna i batchar i rätt storlekar. (Med fem aktivister per stad bör det gå på cirka 3 timmar.)
- Resterande valsedlar skickas till Stockholm. Stockholm tar sedan och packar i kuvert som skickas ut ett par dagar innan valet börjar. (Se nedan varför Stockholm ska göra den här biten.)

Fördelar

Mitt förslag har många fördelar mot det distributionssättet vi använde i eu-valet:

- Det är billigare. Vi slipper skicka samma valsedlar flera gånger och slipper betala milersättning till aktivister.
- Vi slipper skicka via valkretsledarna, vilket tar bort ett steg som kan falera. (Och som ofta faktiskt falerade i eu-valet.)
- Vi ger funktionärerna konkreta instruktioner. Jag upplever att delar av problemen i eu-valet berodde på att funktionärerna helt enkelt inte visste hur dom skulle göra för att få två ton valsedlar att sprida sig halva Sverige.

- Genom att aldrig lägga mer än 30 000 valsedlar på varje funktionär så slipper vi få problem med att funktionärerna helt enkelt inte orkar med. (Och funktionärerna får mer tid över till aktivism.)
- Risken att valsedlarna inte kommer ut i tid minskar genom att vi direkt får ut valsedlarna närmare aktivisterna.

Nackdelar

- Vissa kommer uppleva det som ökad byråkrati och mer inlåsning. Vi "tvingar" valkretsledare och kommunledare att sitta och fylla i uppgifter och bråka med DHL och Posten istället för att dom "bara" kan åka och hämta valsedlar själva.
- För att få tillgång till dom rabatterade priserna hos Posten som jag räknat med krävs att man skickar ut minst 500 försändelser samtidigt. Skickar man mindre så tillkommer en straffavgift på 2213 – 4.425n kronor. (Där n är antalet försändelser vi faktiskt skickar ut.) Om vi strular kan det alltså öka kostnaden med någon tusenlapp.
- Vi måste förbereda det här i god tid! Det går inte att börja två dagar innan valet! (Ja norrland, det gäller er med! :P)
- För att kunna skicka ut valsedlar direkt hem till aktivister krävs det att vi samlar in deras adresser. Detta kommer troligtvis några tycka är integritetskränkande. (Genom att göra det opt-in, dvs ge aktivister alternativet "ge oss din adress" resp. "åk själv och hämta valsedlar på närmaste ställe" kan man nog helt gå runt det.)

Kommentarer?

Skicka gärna kommentarer på det här till mig, Johan mlg, antingen på skype (johan_mlg) eller mail (johan.karlsson@piratpartiet.se)